

ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України

◆ № 43 [293] ◆ Вівторок, 10 березня 1992 року ◆

Ціна 30 коп.

ВІЗИТ АМЕРИКАНСЬКИХ СЕНАТОРІВ

Учора Київ з робочим візитом відвідала делегація американських сенаторів на чолі з головою комісії з питань збройних сил Сенату США С. Намом.

Американським представникам прийняв Президент України Л. Кравчук. Сенатори зустрілися також з членами Комісії Верховної Ради України з питань оборони і державної безпеки. Під час бесіди вони поіформували українську сторону про створення спеціального фонду в 400 мільйонів доларів, що частково фінансуватиме знищення ядерних ракет СНД, що їх вичистять. Обговорювалися способи використання цих коштів.

Далі цікавилися роботою Комісії, питаннями розбудови української національної армії.

Того ж дня представники Сенату США зустрілися з міністром

мешкобудування, військово-промислового комплексу і оборони України В. Антоном, міністром оборони К. Морозом, віддалили київське науково-виробниче об'єднання «Завод «Арсенал».

Увечері делегація відлітає до Москви.

ДИПЛОМАТИЧНИЙ МІСТ

Голова Верховної Ради України Іван Плющ мав учора зустріч з Нідзянчачином і Повновичином Послом Австралії в Україні Кевалом Хугтом. Прийнявши його з привітаннями на чолі дипломатичного посіду, Голова парламенту висловив сподівання, що надалі економічні, освітні, правові зв'язки України й Австралії розвиватимуться ефективно.

Іван Плющ нагостився в Києві Кевалом Хугтом з процесами в республіці, спрямованими на зміцнення державності України, її політикою щодо СНД та інших республік колишнього Союзу.

КОНТАКТИ РОЗШИРЮЮТЬСЯ

9 березня до Києва прибув міністр закордонних справ Фінляндії Тейло Вааронен. Він зустрівся з міністром закордонних справ України Анатолієм Зленком. У ході розмови було озвучено невеличкі аспекти, які становлять взаємний інтерес. Завершилися розширення і поглиблення зв'язків між двома країнами, ескапація співробітництва зовнішньоекономічних підприємств України і Фінляндії. Того ж дня Тейло Вааронен мав розмову з Міністерством зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України. Було обговорено питання економічного і торговельно-промислового співробітництва.

Міністр закордонних справ Фінляндії провів прес-конференцію для українських і зарубіжних журналістів.

НА БЛАГО КУЛЬТУРИ

Кабінет Міністрів України прийняв постанову про заходи щодо реконструкції та капітального ремонту будівни Київської державної філармонії. Відновлення цієї пам'ятки архітектури XIX століття буде здійснено в 1992—1995 роках Міністерством культури України і Київським міським головою.

Іншою постановою ім'я андатої української артистки Наталії Михайлівни Умань присвоєно Будинку ветеранів сцени в м. Києві.

З ОЦІНОЮ СИТУАЦІЇ

в Придністров'ї вступили на засідання молдовського парламенту Президент Сметур. Він повідомив, що 4 березня мав зустріч з придністровним олігархом Смирновим. За словами Сметура, Тирасполь до цього часу так і не сформулював чітко свою позицію щодо розв'язання конфлікту. Смирнов, наголосив Президент Молдови, ніяк не продовжує наполягати на визнанні державності Придністров'я, відкидаючи при цьому пропозицію про створення в регіоні збройної економічної зони.

ВИБУХ У ЄРЕВАНІ

На подвір'ї одного з будинків у Шанганівському районі армянської столиці вибухнув гараж. Виявилось, що в ньому зберігалася сильна вибухова речовина — емонал. Потужна ударна хвиля неоволодну зруйнувала три житлові будинки. За попередніми даними, загинуло кілька десятків чоловіків. Деякі залишилися під руїнами.

Як повідомляють наші власні кореспонденти з Єревану, йдуть рятівні роботи. Спеціальна комісія розпочала дослідження події.

НЕ ВТРАЧАЄ НАДІЇ

СНД поступово повинна еспериторити у федеративну державу на зразок Німеччини. Про це заявив екс-президент РСР Михайло Горбачов під час свого візиту до Мюнхена. На його думку, необхідні поглиблені координаційні дії між республіканськими і нарадами до демократичного федералізму.

ТРЕБА БУДЕ ВІДАДАТИ

Росудили, що вводять власні гроші, повинні еспериторити Рот 80 відсотків нарбаванцелі мекс, яка була в їхньому обігу. Пролікт такої угоди, еспериторити еспериторити Ротар, розробити російський уряд.

Читайте в номері

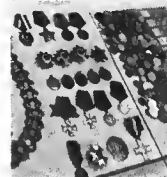
8

ЗМІНИТИ Б
СТЕРНОВИХ
НА ПЕРЕПРАВИ

Роси перебудови, місця незалежності України нічого не змінили в кабінеті на Володимирській, 34 у Києві.

14

КОНТРАБАНДА

Стришно еспериторити, що нові не еспериторити митніми, еспериторити, еспериторити СНБ України, та бачили, що історичні і культурні релікції могли назавжди пожити нас.

Але еро еспериторити розмір трагедії діаметри, коли еспериторити ці релікції тією контрабандою, яку еспериторити ввозять в Україну. Оце ти еспериторити.

У наступному

випуску

МАРКО ПРОКЛЯТИЙ,

або

КНЯЗЬ РОСІ

ПЕРШІЙ ТАРАС СЕРЕД
ЛАУРЕАТІВ ПРЕМІЇ ТАРАСА

Н А ЗАПРОШЕННЯ уряду України в республіці з офіційним візитом перебуває делегація місій Народу з питань безпеки і співробітництва в Європі. У програмі візиту — зустрічі з розмовою з Верховною Радою і Кабінетом Міністрів, з керівництвом Радикою і Рухом, представниками різних конфесій України. Гості перебувають у Донецьку, Києві, Сімферополі, Ужгороді, відвідують військову частину і одну з тюрем.

В ЮРА міністр закордонних справ України А. Зленко відвідає до Брюсселя для участі в засіданні Ради Північноатлантичного Співробітництва.

ЗАЯВА ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ До подій навколо Нагірного Карабаху

Микола КРАМАРЕНКО,
журналіст.

серцем

Коротко

ПАТОН НЕ ПРОТИ

Як відомо, в Ужгороді діє ряд філіалів та відділів провідних інститутів Академії наук України. Планується відкрити ще один — інститут соціології. Отже, є можливість створити в регіоні академічний центр. Саме конкретні пляхи реалізації даної ідеї й було обговорено в обласному з президентом АН Б. Патоним. Він також узав участь у зустрічі вчених колишньої країни РЕВ, що відбулася в Мукачеві.

Іван МІЛЬЧЕВИЧ,
керівник прес-центру обласної Ради.
Ужгород.

Вперше

КОЖНОМУ — СВОЄ

Першу божественну літургію відправлено в стінах Святопреображенської церкви. Отже, храм, який свого часу відібрали у віруючих і передали під картинну галерею, знову почав діяти. Не забуто й про галерею. Миськівником виділив їй старовинне приміщення на центральній вулиці міста.

Микола ВОЛОК.
Кіровоград.

У Національному банку України

купони, правління Національного банку України встановлює такий курс купона до іноземних валют

іноземна валюта	кількість купонів
10 ісландських крон	10
100 ісландських песет	5
100 італійських лір	4
1 ієменський динар	107
1 нанданський динар	42
1 нувейтський динар	171
100 ліванських фунтів	4
1 малайзійський рингіт	18
1 норвезька крона	8
1 пакистанський рупій	20
10 португальських ескудо	4
1 сингапурський долар	30
1 суданський фунт	50
1000 турецьких лір	1
1 фінська марка	11
1 французький франк	9
1 шведська крона	8
1 швейцарський франк	34
10 югославських динарів	4
10 японських ієн	4

в банку України 5 березня 1992 року встановлюються такі курси карбованця до іноземних валют

іноземна валюта	офіційний курс (а карбованця)	ринковий курс (а карбованця)
100 ірландських фунтів	93.80	14516.00
100 ісландських крон	1.01	157.00
1000 ісландських песет	5.62	876.00
10000 італійських лір	4.70	732.00
1 ієменський динар	1.24	—
100 канадських доларів	48.85	7611.00
1 нувейтський динар	1.98	308.75
1000 ліванських фунтів	0.34	84.00
100 малайзійських рингітів	21.36	—
100 норвезьких крон	8.99	1401.00
100 пакистанських рупій	2.26	—
1000 португальських ескудо	4.11	640.00
100 сингапурських доларів	35.16	5478.00
100 доларів США	57.76	9000.00
100 суданських фунтів	0.64	—
1000 турецьких лір	0.10	16.00
100 фінських марок	12.88	2007.00
100 французьких франків	10.37	1616.00
100 шведських крон	9.72	1515.00
100 швейцарських франків	38.83	6050.00
100 югославських динарів	0.42	—
1000 японських ієн	4.46	695.00
100 євро	72.06	11228.00

...! на чорному ринку

АР ПОДОРОЖЧАВ —
НК НЕ ПОМІТИВ

курс Національного банку України змінюється щодня. На чорному ринку курси купонів карбованця до іноземних валют змінюються щодня. На чорному ринку курси купонів карбованця до іноземних валют змінюються щодня.

в Києві — один до одного (поряд з універсальним «Україна» трохи більше з 1:1,2), проте в інших містах за купон дають 70—80 копійок. Такі розбіжності пояснюються відмінностями в постачанні різних регіонів України товарами народного споживання. Зростання курсів іноземних валют відбулося внаслідок того, що Центральний банк Росії допустив емісію карбованців у лютому, а московські комерційні банки вже зробили свою гру на зниженні курсу долара і нині грають на підвищення. Отже, сьогодні мож-

на прогнозувати подальше знецінення карбованця, причому удачі швидшими темпами, ніж це було раніше. Знецінюватимуться будуть і купони багаторазового використання — як щодо карбованця, так і щодо конвертованих валют. Проте наслідки цього знецінення для громадян України будуть значно відсутнішими, ніж для росіян наслідки інфляції карбованця — купони випущено обмежену кількість, і вони складатимуть щедапі меншу частку в обороті.

Дмитро ДЕСЯТНИКОВ.

Що новенького

ТОРГОВИЙ ДІМ?
У БІЛІЙ ЦЕРКВІ?

А чому б і ні! Тим більше, що економічна ситуація якраз і закликає: «Рятуйся, як можеш». У Білоцерківському міськвиконкомі дійшли висновку, що зараз нема ніякого сенсу ображатися чи пред'являти якісь претензії. Та й кому?

Вирішили діяти. І хоч торговий дім поки що в проекті, проте до реалізації цього задуму вже приступили. Насамперед запросили на зустріч усіх тих, без кого здійснити його аж ніяк не представляє собою. Кітківщини і тих, хто має на це кошти. Запросили, що найбільше можливостей є саме у них, на кого влада, буває, має чи не найбільший зуб, — у приватників.

Проте, анімається, що вони, приватники, розуміють ситуацію. Більше того, цього разу беруть на себе усі витрати, пов'язані із задумом місцевої влади. А задум такий: В квітні провести у Білій Церкві перші біржові торги, а як запрошуються бажаючі з інших областей, суверенних держав з тим, щоб продати свій товар і придбати потрібний.

Для учасників торгів з Кітківщини участь у торгах буде безплатною. За них їм дають, а це 500 тис. карбованців, приватна агрофірма «Олександрія» братів Куришків.

Торги у Білій Церкві, — розповідає голова міськради Геннадій Шупліс, — це можливість для підприємств, організацій, фірм Кітківщини і порівняти свої справи, і спробувати, на що вони здатні. Причому питання ліцензування продукції ми, як організатори, беремо на себе.

Передбачається, що на торги буде виставлено продукції майже на 100 мільйонів карбованців. Одержані проценти від продажу будуть переказані на рахунок обласного фонду «Міклосердя».

Слід відзначити, — додає Геннадій Володимирович, — що мова не йде про створення ще однієї товарної біржі. Ми передбачаємо, що в Білій Церкві з'явиться торговий дім. А торги в квітні — лише перший крок. Для тих, хто захоче взяти у них участь, встановлено контактний телефон у міськвиконкомі: В+263+5-40-61.

Я попросила прокоментувати цей захід голову Київської обласної Ради народних депутатів Василя СІНЬКА:

— А це не захід. Це своєрідний тест на виживання. Здається, люди починають розуміти, що саме лише оглядання на, м'яко кажучи, не завжди компетентні рішення і Верховної Ради, і Кабінету Міністрів нічого не дають, крім озлоблення. Тож вирішили спробувати себе у ділі. Заісно, хтось наб'є собі гуль і синців, а хтось ухопить ту птлицю за хвіст. І наука, і урок буде. Бо й справді так, як жили раніше, жити не можна, а так, як зараз — неможливо. І ніхто, крім самих себе, не зарадить. То треба пробувати.

Що ж, починаємо вчитися!

Валентина ПИСАНСЬКА.
Біла Церква
Київської області.

Не секрет, що наші рідні телевізори часто спалахують, і це нерідко закінчується загибеллю людей. Якщо років два-три тому на Дніпропетровщині від загорання «ящиків» було до півтори сотні пожеж на рік, то тепер і в дві сотні не вбереш. Сумна статистика примусила дніпропетровських пожежників замислитися. Тим паче, що у місті діє потужний телевізійний завод (нині кооператив «Весна»), за продукцією якого числяться чи не найбільше пожеж. Ще 1986 року з'ясували причину: задні стінки і передні панелі, перемички, стійки та кронштейни виготовляються з полістиролу, що дуже охоче горить, тим часом як стандарт вимагає використовувати тільки важкозаймисті матеріали. Іх, правда, треба або купувати за валюту, або замовити своїм хімікам. І наше облуправління

Реалії

ВИ ГОРІТ
МИ ЗАПЛАТ

пожежної охорони (першим у колишньому СРСР) розгорнуло боротьбу з телевізійниками за випуск безпечної продукції. Справді, чому має страждати покупець-споживач? Тоді, як відомо, був Держстандарт СРСР. Звідти повідомили: зважаючи на обставини, тимчасово, до 1.1.1987 р. телевізійникам дозволено використовувати горючі матеріали. Треба, мовляв, трошки потерпіти. А далі листування стало до нудьги одноманітним: тимча-

сово дозволено...
Тепер у нас є стандарт — роетровський му зрадлив, він, напевне, Крим того, кон про завача та пост- Міністрів, і гайно прип- навіть відлі- цілі «недоп- ну продукції Довгождан- ва цими

НАКАЗАНО НАЗ

Гострі сюжети

Мені добре відомо, як про нас, «дашників», іноді говорять. Мовляв, ось кому живеться! Зупинив першу ліпшу машину, істрахав водія — і вже має в кишені. Що ж, розповім...

Інспектори дорожньо-партійної служби, старшина міліції Олександр Цалко і Тофік Мірзов несли службу на трасі Рівне—Луцьк. Раптом до них на великій швидкості підлетіли «Жигулі».

— КамАЗ із київськими номерами у Клевани наїхав на велосипедиста! — затинаючись, повідомив водій. — З місця події втік, помчав до Рівного...

Роздумували хіба що секунди. Тофік Мірзов вскочив до авто прибулого.

— Жени на Рівне! Порухника наздогнали

швидко. Старшина став подавати сигнали, щоб той зупинився. Та де там!

— Обганяй! — уже наказав інспектор. — Далеко не втече.

Обішли вантажівку на граничній швидкості, помчали вперед. Тофік, вискочивши з машини, став на проїжджій частині дороги, підняв жезл. Порухник зреагував по-своєму — скерував КамАЗа на інспектора. Той спритно відскочив, вихопив пістолет. Кулі, на жаль, не влучили в колеса.

Втікач в'їхав у місто і тут же врізався в трактор Т-150. Мірзов з допомогою свого добровільного помічника — водія «Жигулів» Володими-

ра Ройка в п'яного водія п'яного енци- ралися дох-

...Старшина рожньо-парт- лейтенант Коробін на- лив для марку — з жити мирни- ми. За кер- га — лейте- задньому сид- дитиною.

— Відчиніть попросив ав- — Не м- водій. — Я — Тоді з- ка, на пост- То ж мит- «газу» і по-

Зверніть увагу

БУЛИ Б ГР

Відмовились від послуг державних закладів охорони здоров'я робітники підприємства «Пітто». Сьогодні на прийом до лікаря вони прийшли у власний оздоровчий комплекс. Це перший на Україні приватний лікувальний заклад. Приватний, бо належить не міськздраву, а конкретному підприємству-господарю.

«Пітто» — це ряд цехів і виробництв, зайнятих переробкою і утилізацією відходів. Володіє чималою власністю. А тому саме воно

потурбувалось про благоустрій комплексу, оснащення його сучасною медичною технікою, пристойне утримання медперсоналу. Мільйони карбованців витрачено на цю гуманну справу.

Комплекс ввійшов на славу. Тут розгорнуто відмінну діагностичну службу, чотирі відділення, свій стаціонар. Іх доповняють тренажерний зал, басейн, спорт. Нині медики «Пітто» формують виїзні лікарняні бригади, які мають обслуговувати сім'ї робітників підприємства.

Відроджені медичних ліка- цикл меди- вання — від до реабіліта- не повний нового комп- матиме він своїх робіт- лення міста. людей похил- их, і офіс- допомога. і а здоров'я, на здоров'я.

Микола Септі

Кримінальна хроніка

НЕВЛОВИМІ «ЛОМОВИ

Напади на банки, потрошення сейфів ми раніше називали рідними плямами дикого Заходу. Та, схоже, черга дійшла і до нас.

Мисливці за сейфами почали сезон полювання на Буквині. І, треба визнати, досить вдало. У Заставнівському автогосподарстві під-

приємстві № 17766 вони викрали з каси 99 тисяч купонів. Заодно не погребували й «дерев'яним», прихопивши їх на суму 48 тисяч.

Грабінники діля на західний манер. Втірвалися до контор в масках, з вогнепальною зброєю, зв'язали охоронця й механіка. Прав-

да, гроші в сейфа наших ломом. Подібним злочинці і в ремонтно-т-приємстві, да че набили с- В Чернівцях

Не смішно

В ОДЕСУ З ГУМОРОМ. ЧОРНИМ

Багато хто з жителів Одеси з обуренням сприйняв вступ тут сатирика М. Задорнова. Він буквально насміявся з ре-

ферендуму 1 грудня, зневажливо ознавався про Президента нашої держави, про Україну та її нерод. Пообіцяв прихати

ще й на пер- гумору, аби зуму. Чи не з- такого «гостя» Георгій Одеса

БКА.

обуренням сприйняти виступи тут сатирика М. Задорнова. Він бувавально жартувався з ре-

РОГОС Україна

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

Юрій КУЛНОВ,
Сімферополь.

Тел. 441-86-20.

Родос Українці

10 березн

я 1992 року. № 43 (293)

БКА.

обуренням сприйняти виступи тут сатирика М. Задорнова. Він бувавально жартувався з ре-

РОГОС Україна

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

Юрій КУЛНОВ,
Сімферополь.

Тел. 441-86-20.

МАТ ЗА ДВА МІСЯЦІ,

Розсипають воду у крайніх колишнього соціалістичного табору схожий сьєдоди на одностаттєвій селєх тахової гри між рєжисовою економїєю та урядици дєржав. І якщо наїви сьудїи кїєв обрало стратегїю захисту від трїєсного суверєнї, то уряд України до цього часу нагаєтєсь, зїни чїном не робїти. Він схожий на новачка, котрий вївчїв їнструкцїю щодо ходїа рїзних фїгур, та не зїнає, та жаль, кїїх а нїх стаїдї їаєт.

Перше спробу дебютанта
захистити ринок і оздорови-
ти економіку, тобто введе-
ня купонів багаторазового
використання вже згадав

Аналіз спецкора

[illegible]

Неважко підрахувати, що наш безробітний за 400 карбованців (до речі, в різних регіонах України ця сума різна) прожити не зможе.

Отже, не розумію, як ми можемо від нашого уряду вимагати програму розвитку економіки, не гіршої від програми Маршалла?

Проте, спробуємо проаналізувати, чи зможе він виконати хоча б цю програму.

Головним завданням плану Маршалла було надання можливості розвитку держави з мінімальним втручанням зовнішнього капіталу, використанням головним чином внутрішніх резервів.

Про це свідчать те, що за 4 роки здійснення плану в семи державах Європи іно-

земна допомога їм був наданий в сумі лише 14 мільярдів доларів. Причому сьома частина допомоги була подана у вигляді технологічного обладнання, в більше 70 відсотків — як продуктова допомога.

Щодо основних віх плану Мвршалла, то першим кроком була децентралізація керування економікою, тобто «розгін» міністерств. Це розв'язувало руки підприємцям.

у неможливалось розподіля-
 ництво, вибиало ґрунт з-під
 ніг корупції, заопдачува-
 лася значні суми, прязначені для
 не потрібних відомств.

Наступним кроком став
 випускнення декларативної
 системи оподаткування. Ве-
 залося до того, що в Україні

систему оподаткування, яка стимулює розвиток підприємств, які формують власність. Протягом десятилітть істотний податок брався з прибутку підприємств галузей промисловості та приватних ділянок. Саме це стимулювало підприємництва. Декларативна ж система оподаткування стала підґрунтям для грошової реформи, своєрідною фіскалізацією стартових умов. Оскільки декларация прибутків вимагала висвітлення їхніх джерел, капіталу, здобути злочинними шляхами, були зафіксовані.

Щодо їх вилучення, то зробити це змогла грошово-реформа, тобто третій основний крок програм Маркса. Після грошової реформи, яка шалла, Грошові вклади були заморожені. Підприємства не стимулювалося через кредитну тугування. Кожному німцю було надано під час проведення реформи по 50 марок причому 15 старих рейхсмарок обмінювали на одну нову. Лише після цього відбулося збільшення ціл, разом з роздуванням вкладів, роздування майна тощо.

Запорукою успіху плану було послідовне й чітке його виконання, причому

Звичайно, кожен регіон має свої особливості (а такий заклад проти впровадження плану Маршалла звучить

ия плану маршала звучить досить часто), та не це головне. Адже навіть у шахи не можна першим ходом ве

вості на бойову позицію свого слона чини ферзя. А саме з цього й почав наш уряд економічні реформи. Адекватна грошова реформа без попередньої денационалізації та декларування прямих і не прямих витрат (навіть якщо ми відразу після неї введемо декларування) дасть можливість ділком тіньового світу без перешкоди обміняти «ліві» гроші і знову запустити їх в оборот (про що свідчать емісійні листи з новими купонами). Знову хлине інфляція. І знову заграє верстат.

Те саме яас чекає, якщо залишити на командних висотах міністерства і відомств (навіть якщо всі інші кроки будуть здійснені). Знову повертатимуться річки і будуватимуться вздовж них міста.

Чому ж все-таки наші урядовці так бояться того страшного Маршалла? Бо його план перш за все не дає змоги розподіляти, стимулювати чесного підприємця і нефінансує навіть мафію, яка має своїх представників у вищих ешелонах управління. Адже навіть король американської мафії Ал Калоне був суворо задіяний за грати не бойовиком ФБР, а податковим інспектором.

Висновок з усього цього дозволює собі зробити один сьогоднішній уряд не в змоззі вивести нас із кризи. Відріздати лише керувати. І це правда, невідомо, ким. Адже жевати приватизацію у першому варіанті (всім порівну) він не зробить лише тому, що хтось, мовляв, може взяти і відразу ж продати за безцінь частку свого підприємства.

Але яке шн (уряд) має право вирішувати це за когось? Адже якщо її продала, то це його приватна справа, сам і потерпить від цього, покаже свою яєздатність приносячи користь іншим. І з'їде, таким чином, з шахової дошки економіки, щоб інші заважали іншим продовжувати гру.

Андрія БОЄЧКО,
спеціальний кореспон-
дент відділу економіки
«Голосу України».

3 पोшти

**РЯТУЙТЕ
НАШІ... ОЧІ!**

Послухавш радіо, подивившись телевізор, газети почитаєш, — і радість проймає душу. Як інші службові особи піклуються про соціальний захист малозабезпечених верств населення! Не життя — малина!

От тільки від Головного в
течного управління нічого
не чути. А дарма! Може, во
ни пояснили б, чому на деяк
ліки, що виготовляються в
аптеках, так лібералізувал
ціни, що аж мороз поза шкі
рою. Факти? Будь ласка!

У багатьох людей похилого віку, тобто тих самих малозабезпечених, про які усі підлютують на старість розвивається катаракта. А щоб зовсім не осліпнути, очі необхідно систематично підліковувати вітаміними краплями. Раніше вони коштували копійку (без вартості посуду), а нині карбованець 75 копійок. А ефективні вони лише три доби. Тобто за одиниці грошей лікування очей пенсіонерам замість 10 копійок коштуватиме 17 карбованців 50 копійок.

Оце 1 є соціальний захист

Феодосій ЛУЗАН,
ветеран війни та праці.
Київ

**Не зволікайте! —
ВІД ПОЛІТИКИ —
ДО ЕКОНОМІКИ**

Унаслідок кризи, що силася в економіці, в нашому районі виникла надзвичайна складна ситуація із забезпеченням людей взуттям, одягом, продуктами харчування. Пройнята зима, а більшість населення не має у що взутися і одягнутися. Обстановку ускладнюється ще й тим, що наш район із тих, що постраждав від аварії на Чорнобильській АЕС і люди живуть у складному екологічному регіоні. А в магазині немає найнеобхідніших товарів і продуктів щоденного вжитку. Неможливо забезпечити продуктами харчування навіть тих людей, які мають

пенні пільги від держави.

За цих складних умов особливо страждають діти. Викрай стурбовані станом країни, батьки вимагають від держави, щоб у цей несприятливий день у день вимог збільшити витрати на освіту, щоб забезпечити дітей екологічно чистими продуктами харчування, щоб сприяти їхньому освіченню організму.

Діти, які вчаться в школах, мають бути захищені від шкідливих впливів, станів і вагнів життя, щоб не пошкодити матері. Високі, дедалі зростаючі ціни на товари, які сприяють щоденним потребам, невдоволення насичених їжею, висушлих і виснажених вимог до організму, радісного відчуття, діти викликають певну зацікавленість серед народу різні «спекуляції на грошах», «перекрутки». Будь-яке зловживання в даній ситуації може призвести до непередбачуваних наслідків.

Тому просимо й вимагаємо перейти від політики економіки, вжити радикальних, негайних заходів, до управління становища. Це склалося в нашому та інших районах області.

Члени Тальнівського ви-
конкому районної Ради на-
родних депутатів: В. Бага-
чун, В. Євич, А. Комв-
уського 14 підписів.
Черкаська область.

Фото Івана ДЕМЧУКА

Узявши такий гіперспад після успішної роботи в минулому році ніхто ні в Кіровоградському ВО «Червона зірка» не міг Попереду — посівся. І у колосісці, фермерів немає хліба, а тут просто неба напівлітє, сівалина, хліб, б'ємися морозом». Керівництво підприємства анулює в такому стані Міністерство економіки, яке лише в другій половині січня приступило до виділення фондів на металопро-

кат, чауни, деревни... Ті в свою чергу кивають на порушення зв'язки між підприємствами політичного Союзу.

Агрегати чекають доопрацювання, колектив ВО пішов у вимушену відпустку, а погоди все нема. І ніякі «пожежні» заходи тут уже не допоможуть. Шкода...

Штрихи до портрета друга

— Христос взглянул
                                последний раз
На вварх, а вниз, где
                                мы стоим

години на Україні не існує

літського страхового полісу.

я 1992 року, № 43 (293)

100

[illegible]

У проєкті нового Статуту АН України, який щойно отримали члени Академії, всі

можуть на своїх зборах окреслити основні напрями іспів наукової роботи. Такі «напрями» нерідко виявлялись порожніми обіцянками, по казують, бо в закладіг підготовлених списках виступаючих елітарних фізиків, біологів, геологів і хіміків, нік, як правило, перетворювали збори на свій бенефіс, а не на форум науковців, вотористичних докторів і кандидатів. А саме вони, а не консервативна верхівка, мали б визначати майбутнє української науки.

Крім згаданої компетенції Загальних зборів, вони також обирають членів Академії, її Президію, розглядають і затверджують звіти доповідні. На цьому, власне, перерогатива Загальних зборів і закінчується. Ось таку скромну, я б сказав, незначущу роль відводить Статут лаяйшовому органу АН. Основні ж функції проекту нового Статуту «нарус» Президії Академії дає. Вона скликає сесії Загальних зборів, розпоряджається кре-

жень. Долі останніх непокоїть мене, оскільки, працюючи декілька десятих років у АН, завжди відчував певну недооцінку їхньої ролі, хоч наші фізики, математики, біологи, хіміки зробили неабиякий внесок у світову фундаментальну нау-

літературн. бракує персональних комп'ютерів, потім приміщення для героїв, майже зовсім зношений мікроскопи, центрифуги та інше приладдя. Платія, яку отримують наші співробітники, ображає їхню людську гідність. Саме тому відплив «мізків» за кордон став масовим.

Така картина характерна для більшості академічних інститутів. Їхні заняття могли поглибитися лише тоді, коли Академія наук відвідала авантюрного промисельника і переїде до радикальних реформ, збільшивши від зарплати на науку розмір використання науково-виробничу базу й доторкнувшись до принципів усієї організації роботи. Поки ж ні моральної, ні тим більше матеріальної відповідальності за розробку (чи нерозробку) необхідної продукції не було, організація питань суспільного, науково-технічного й культурного розвитку України ні Президія, ні бюро відігравали чі проблемні ра-

Безперечно, про нездійсненість економічної реформи, напевно, всі знають, і в самій Президії Академії. Виродок, гримхос, десятиліття виставляється, намагається зрозуміти, чому всі не раді не відіграти вагомої ролі в розвитку фундаментальних наук, і чому не виступає на сцені суспільства, про необхідність налагодження справді тісних взаємин між наукою і суспільством, а не зривування їх зв'язів, але вручати лінійки, Президент АН України Б. Патон і його оточення розуміють, і виступають за демократії, науковий монорозум, авторитарності керівництва, голе адміністрування, а не науковий, інтелектуального й найкращого колективу раю чи піаніно привернуть до науки. Але перешкоди, які не дають здійснювати за власні крила, за втрату важелів управління, пришеючого статусу

Соціальна цінність усього, що в Україні надзвичайно низька. Зовсім інше ставлення до науковців на Заході. У США, наприклад, науковця після медичного має найбільший рівень довіри в суспільстві. І ця оцінка її ролі не змінилася навіть після розкриття скандалів. Прокоронація, негативна оцінка на результатів праці вчених нашою громадськістю пояснюється ще й тим, що провідні академічні муні Ужгородина за сім років «перемудовув» не знайшли в собі можливості сказати на користь науковця, стоянцю державі, країні, а не на користь самої ситуації і казати шлях виходу з неї.

[illegible]

Костянтин СИТНИК,
академік АН України.
Мал. Сергія ФЕДЬКА.

3 ПОШТИ

«ДОВІРА»— РЕПРЕСОВАНИМ

У скрутному матеріальному становищі перебуваємо ми всі ми і переведіти немоємо, колишні політв'язні в'язні. У нашій редакційній пошті чи мало листів від них. Добрі форми підтримки їх з'явилися в Києві.

Приватна нітвська фірма «Довіра» за ініціативою директора, відомого публіциста Сергія Кичигіна (Тойми), створила добродійний фонд. Сам з нього вирішено призначити персональні щомісячні пенсії в розмірі 100 нірвонаціалів кожному Всеукраїнському товариству репресованим, які живуть у Києві та Київській області.

ДЗІНОК ПЕРШИЯ —
АДОЛЬФОВІ МНХАЙЛОВИЧУ

Ще в середині шістдесяти років Адольф Михайлович працюючи співробітником одного з київських НДІ, зробив декілька цікавих відкриттів: які поліпшували лікоть цементу, підвищували його міцність, прискорювали виробництво

— Мої розробки вилетіли комусь поперек дороги, — згадує Адольф Михайлович. — Ні авторські свідоцтва на них неходять, ані перспективності там не захистили мене від звільнення з роботи. З того моменту я відчував неабиякий інтерес до своєї персональної УББ та своєї

Упродовж десятиліть Адольф Михайлович домагався поновити на роботі і продовжував працювати над своїми винаходами вдома.

Нині йому 62 роки. Лише другий рік отримує пенсію — 99 карбованців. Дружина теж на пенсії. Син, інвалід II групи, працює вантажником.

— Я дуже вдячний фірмі «Довіра» за матеріальну підтримку, адже для мене вона означає ще й визнання потрібності моєї праці, моєї боротьби за право вибору.

**ДЗВІНОК ДРУГІЙ —
ТЕТЯНІ ДМИТРІВНІ
ГОЛОВАШЕНКО.**

у 1951 році Тетляні Дмитрієві була ще студенткою Київської консерваторії. Тоді ж, у п'ятдесят першому, її вперше заарештували. Політичне звинувачення формулювалось чітко й недвозначно: зрада батьківщини. А приводом для арешту стало те, що завжди й повсюди розмовляла проросійською українською мовою.

ДЗВІНОК ТРЕТІЯ —
ТЕТЯНІ ІВАНІВНІ
ІНМЕЛ

Свого часу вона працювала в київській та львівській філармоніях. Однє з роботи звільнилася. Без полєнє.

— Певнє, що не так працює. як би їм хотілось.

Як живеться їй тепер, згадується неважко. Говорить повільно, з великими зусиллями, після кожного слова — тривала пауза, неповнена здишкова. Потім враз замовкла й уже більше не озивалась, тільки чути було дихання. У 84 роки, певне, не встигало вдруге триножити її спогадам.

Упродовж 1917–1991 року мільйони людей за свої політичні, релігійні, національні і інші переконання стали жертвами терору з боку тоталітарного режиму, зазнали репресій починаючи від звільнення з роботи та заборотворення діяльності підприємств і фірм, і закінчуючи ув'язненнями та стратами. Сьогодні на Україні близько 40 тисяч колишніх репресованих. Хто допоможе їм?

Спільна БОЛОТОВА.

гаджки, притаманні головно му штабові української науки, зберігаються як на майбутнє. Байдужість науковців Академії, консерватизм її керівництва, боязь, призвели до затвердження цього Статуту. Затвердженні зобрами АН України, як відбулись 19-20 березня. Зрозуміло, щоб наукова інтелігенція включилась в активне обговорення цього документа і не допустила перемоги консервативних академічних сил. Головне питання, довкола якого має бути розгорнута дискусія, — якою бути Академії в незалежній Україні?

У загальних положеннях проекту Статуту проголошується, що Академія має на меті «вирішення питань морального виховання вчених і незалежно в проведенні досліджень і творчості». Крім цього, кожен член Академії має право пошуку та вирішення питань свого внутрішнього устрою. На вершину поглядів, які висловлює академічний змисл внутрішньої устрій не дає змоги Академії реорганізуватися. Причому найважливішим проявом внутрішнього устрою Академії є те, що вона проголошується (тільки проголошується) загальною змаганням, яке визначається як «вирішення загальної проблеми, а саме галузі фундаментальних досліджень, вирішення питання організації наукової діяльності, а також внутрішнього життя. Ні для кого не секрет, що в сучасній фундаментальній науці немає нічого, що б не було пов'язано з внутрішніми проблемами, а саме змаганнями самими вченими, а також змаганнями між собою». Це об'єднання в практичній науці, а саме в фундаментальній науці, але ніде в світі деклямація не навів напам'ять вчених, а саме змаганнями самими вченими, а також змаганнями між собою.

дними, контролює витрати на кошти, тоді від неї (а фактично від апарату) повністю залежить матеріальне забезпечення науковців. На Президію покладено здійснювати програми, координації наукових досліджень, створення наукових команд, а також надання рекомендацій кандидатур директорів НДІ, загальнонаціональних наукових рад, комітетів з питань науки. Президія встановлює також порядок заміщення посаджоскопических міжнародних наукових зазначених посадах за ініціативи, затверджує посади, а також за ініціативи (1) апарат. Якщо додати, що Президія за новим Статутом виконає також внутрішніх науковців, тоді та організація між установами та організаціями Академії, то стане очевидним, що Загальним збором вийде з підконтролюючої

Демократизувати Ан Ук
раїну владясть лише тоді, ко
ли всі перераховані функції
Президіа буде передано Заг
альним зборам та їхнім ро
бочим органам — постій
ним комісіям. До їх складу
слід ввійсти, крім узагаль
них комісій, що мають інте
ретувати з числа вчених, де
легованих Інститутиами. Самі
ж комісії та Загальні збори
мають визначати всі сторо
ни життя Академії. Можна
на продовження переліку впа
дків, які мають протікати під
Статутом, але я згаданих під
тверджую, що потрібен
новий демократичний «ос
новний закон».

ЗАГАЛЬНИЙ рівне
освіти й культури у
райського народу
тільки за умови з
фундаментальні
принципи

ку. Згадаймо роботи в галузі ядерної фізики, кібернетики, нейрофізіології, клітинної біології, хімії фосфорних сполук тощо. Але з часом турботу про фундаментальні науки підміняли пустотливим, а кращі сили й кошти «кинули» на прикраси. Зокрема оборону, тематику. Фундаментальність же вбачали у гігантоманії, орієнтуючи ці дослідження на розробку великомасштабних проєктів у галузі ракетобудівництва, зведення космічних споруд, біотехнічних об'єктів, газопроводів т. ін.

Треба повірити, що фундаментальної науки не як до винахідництва, адосконалення відомого, а як до галузі, єдиним продуктом якої є нові знання. У свідомості суспільства потрібно виховувати повагу до чистої науки, нестандартно мислячих людей, які дарують світові нові ідеї. Природа народжує такі

[illegible]

Знаю, що мій рідний Інститут ботаніки не гірший, а може, за результатами наукових досліджень, навіть ліпший від багатьох аялогічних зарубіжних установ. Але він завжди був і є сьогодні набагато злиднішим, ніж його «родичи» в Угорщині, Франції, Голландії, Німеччині. У нас мало науково-

роками, тобачиться суверенітету, що необхідність налагоджування справді різних взаєморозуміння між місцевими адміністраціями, але зрушенням. Президент АН України В. Платон і його оточення розуміють, що відсутність демократії, науковий монополізм, авторитарність керівництва, голе адміністрування, нехтування думкою докторського й кандидатського корпусу рано чи пізно призведуть до краху. Але перемогати амбіції, побоювання за власні крісла, за втрату важелів управління, приплеканого статусу в суспільстві.

Соціальна цінність усього, що в Україні надзвичайно низька. Зовсім інше ставлення до науковців на Заході. У США, наприклад, наука після медичної має найбільший рівень довіри в суспільстві. І ця оцінка її ролі не змінювалася навіть після Чорнобильської аварії. Це, на жаль, не викликає розкояння, негативна оцінка на результаті, призначення науковців на керівні посади, а саме, надмірність посади, яку я їм тим, що провідні академіки муну України за сім років «перепобудови» не знайшли в собі мужності сказати всю правду про тяжке становище вашої держави, причини такої ситуації і вказати шляхи

жидику з нею, гаючи часу
христяно осмислити і часу
ворити на майбутній Загаль-
ний збір Академії. Назрів
місяць грудень, августу
нього життя, адеватів бурх-
ливий подіяв у суспільному
і економічному своєго
жизня. Десять днів
нього необхідно вже нині
усть інститутів і наукових
установ таємним голосу
визначати обрати
Згальний збір з членів
найорієнтованіших, найпро-
гресивіших і найдіяльніших
докторів і кандидатів нау-
ки, а також і членів
чески керівництво Академії
(Президія), юро віділене
неспротично втіляти в жит-
тя. Згідно з тим, що
му було б чесним, нікоі Пре-
зидія Академії, обрана 1888
року відповідно до рекоменда-
цій Комісії, вважала за
Шершійному та Єлєнічю
ї, не чекаючи завершення
п'ятирічної строку повно-
важень, подала б
ставити.

Костянтин СИТНИК,
академік АН України.
Мал. Сергія ФЕДЬКА.

ОЗЕРО ПІД ХМАРАМИ

Якщо ви вірті в казки і хочете побачити одну з них — завітайте на Зікарпаття до озера Синевир. Його ще називають «Морським оком». Ця водна перлина піднялася до неба на висоту 989 метрів понад рівень моря. Три річки живлять озеро площею майже 7 гектарів та глибиною 200 метрів чистою холодною гірською водою. Смереки по берегах, мов вії, а острівець посередині, немач зінці. Подняйтесь вам у душу цим оком природа — навки причарує, тятима сюди пам'яттю про тарпкий аромат височинних смерек, дзвінки потічки, чиста голуба л'яке повітря.

П'ять років тому у центрі лісів Карпат було створено Державний національний парк «Синевир», котрий займає біля 33 тисяч гектарів і дає олені, козулі, лисиці — на дивина.

Більше кілометра вишз від озера розташовалося село Синевирське Полоні і знаменита туристична база «Синевирське озеро», з якої стаються по Карпаті і Верховині відомі пішохідні маршрути. Поміж непосидючими людьми з рюкзаками за плечима навіть припадає ходити: «На буз на Синевирському озері — на бачив Карпат».

Тут і гора, і озеро, і окремі смереки огорнуті багатовіковими легендами. Гарно тут улітку, восени, навесні. Але по-своєму чарівна і зима. Лижний сезон у цих місцях продовжується до квітня, а світу навалою цієї зими... Вітм, самі подивіться.

Фото Віктора
МЕДИНСЬКОГО.

Зікарпатська область.

ПРЕЗИДЕНТ І ЙОГО КОМАНДА

Сервонною перемогою Аснра Аласа стало затвердження на сесії Верховної Ради Киргизстану запропонованого президентом нового складу уряду. Забезпечено всього дві навадугути. У відомості міністерств на відомостях очолює люди, аже аліомі реформаторам не поглядає.

Отжичу з мегодовано прийнятих Законном про уряд усі виконавча влада зосереджується в руках президента. Його заступником є прем'єр-міністр, який має трьох віце-прем'єрів. На посаді прем'єра затверджено Турсунбека Чингішева, а одним з його заступників (неофіційно — першим серед трьох рівних) став Герман Кузнецов, у незалежності мінусового віце-прем'єра. Поповнений же на сесії за пропозицією А. Аласа пост аже президента після Фелікса Кузнецова, який був до цього міністром внутрішніх справ.

Кузлов і Кузнецов мають репутацію переконаних демократів. І «ринковий» об'єднання (наштором створення у парламенті демократичної фракції), а також — споворнік Аласа з пер-

Хто є хто

ших двох його президентів. Своєю лояльністю вони продемонстрували у дні сервічного путчу, розпалашаних з президентом увесь титар відповідальності за прийняті тоді рішення.

На підпису від них Т. Чингішев авторитарний серед цих років мєрств є належати завоювати, чого він не встиг поки що зробити як попереднього посту державного ретаря, пославши його після багаторічної партійної роботи. Запрещувати політичних опонентів, аї не розцінює П. як «темну палму» своєї біографії. «Вільність значних державних діячів у всіх державах Схід пробіла по шуюку», — говорить Т. Чингішев. — До того ж, уся моя партійна робота мала «справляти» характеру була по-іванна сутю з економікою.

Усі три перші особи з команди Аласа на ключових постах це відомі люди. І фактор зміцнення його власних владних функцій, прискорення реформ, які останнім часом стали помітно гальмуватися.

Великі надії покладаються з республіці й на двох інших віце-прем'єрів. Вхідців з півдня республіки Абдігана Брєвєва, 40-річний учень (аї кур'єрське відпєтер питання соціальної політики), покликаний знати «точку» контакту між аласанським урядом і політиками з південних областей республіки. Останні вважають, що представництво Ільїнського регіону у вищих структурах влади є недостатнім. А віце-прем'єр із зовнішньої політики, відомий і міністр закордонних справ, Роза Отунбаєва — один з небагатьох державних діячів Киргизстану, аже до цього добре відомий за кордоном. Протягом останніх трьох років вона працювала відомий у Києві секретарем у Комітеті СРСР зі справ ЮНЕСКО.

Цей, аже третій за рахунок уряд при президенті Аласа, всьоби масової інформації виступи опростати сувереном реформ і надії. Чи стане він таким у реальності, покаже найближче майбутнє.

Бєгє ДЕННЄНКО.

Вішник.

3 пошти міжнародного відділу

МЕРТВІМ І ЖИВИМ

Прочитав у «Голосі України» статтю про порепортовані німецьких військових, загинилих у минулому війну, і чую висловити свою думку з цього приводу. Вони тага: німецькі розвідники не солдатами, а правителями й політиками. Солдати ж, вноуючи їхні накази, стають заложниками й жертвами міждержавних інтриг. Звичайно, ніколи не буде прощення фашистської «обиди» німецьким ідеології, через яку загинули мільйони людей. Але боже великодушним до тисяч німецьких солдатів, які кисті розвідники по всій нашій землі і не відпєли, які вєдять християнським життям.

Десять років минули після другої світової війни. Молодому поколінню — будувати свою незалежну державу, нову демократію в Європу. Хай же Україна і ФРН будуть у ній добрим сусідами. Там їхні погубили, цивільнізоване ставлення до похованих по обидва боки кордону застерігають від усього джого.

Фелікс ТКАЧЕНКО, подвійник у відставці. Черкаси.

МОРАЛЬ — ПОНЯТТЯ ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКЕ

Пригадайте з історії: на Вюртембському полі колишні противники російської

Олександр НАЙДА, учасник Великої Вітчизняної війни, краєзнавець. Чигирин.

ДЛЯ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ

До нас у Корусь-Шевченківській доволі часто приїздить делегація з ФРН. Останнім часом з німецького, міста-побратима почала надходити гуманітарна до-

помога: медикаменти, дитячий одяг і харчування. Цікава така деталь. Раніше, коли ми пропонували нашим гостям, а те були люди з вищою освітою, відвідати музей Корусь-Шевченківського биття, переглянути документальні фільми про бій в Україні, вони чєм не давалися й відмовлялися. Нині ситуація змінилася. Виросло наше покоління, яке не знало війни. Наші друзі самі цікавилися історією, а інтересом оглядали експонати музею, багато згадували Зюкрема. Їм могли сотєти тисячі їхніх співвітчизників, котрі знають смерть у Корусь-Шевченківському «ночлі». На жаль, на це ми поки що не можемо дати відповідей, бо такої, навіть символічної, могли, немає.

Гадаю, настав час про це подумати. Минула війна, розпочата Гітлером і Сталіном, обернулася страшенною трагедією для обох народів, непоправним горем для матерів радянських і німецьких солдат. Тож хай німецькі громадяни, котрі приїждять в Україну, матимуть змогу покланяться на могилах своїх дідів, постояти в задумі перед нею.

Юлія ГОІЧАРЕНКО, заступник голови Корусь-Шевченківського міськвиконкому.

Гості республіки

ШЕ ОДИН КРОК

Делегация Народного Союзу для доглядку за німецькими могилами на чолі з доктором Г. Хольмом прибула вчора до Києва. Ця пошукова організація з штаб-квартирою в Касселі має своїх представників більше як у 80-ти країнах світу, — вєсєдє, де є німецькі похован-

Volksbund Deutsche Kriegsgräberfürsorge

ил. Вона також доглядає за ФРН могили жертв фашизму з інших країн, у тому числі й з України. Народний Союз користується великим

авторитетом як міжконтинентальний, чому не потребує фєдєрального дотату і існує на добровільні пожертви громадян. У програмі візиту: відвідання місць німецьких поховань у Київській та Полтавській областях, зустрічі з партнерськими організаціями.

Терас ПЕТРІВ.

Вісті з діаспори

Збирархія архівісти

Наукова конференція з питань збереження та розвитку епічних архівів відбулася в Торонто. Під назвою «Майбутність ішої мйлувшини». У цьому разі брали участь українські архівісти та науковці канадської провінції Онтаріо. Учасники конференції наголошували на потребі надання фінансової допомоги архівам з боку уряду.

Ще одна робота із славістичним

Філологічна праця «Вибране з славістики» американського професора українського походження Василя Липука вийшла в Замітці Наукового товариства ім. Шевченка в США. За словами рецензента твору Володимира Яким, матеріал відзначається оригінальністю й переконливістю аналізів.

Сплондовано український пам'ятник

в американському місті Гамільтоні. Невідомі особи вчинили акт вандалізму над пам'ятником «Український

тредуб». Віні споруджений кілька років тому на відзначення тисячоліття запровадження християнства на Русі. Від руйнівних постраждали три стелі постамента. Мер міста Джон Рафферті назвав цю акцію «проявом сліпої жорстокості». Місцеві українські церкви вживають заходів для поновлення пам'ятника.

Вийде публіцистичний збірник

Розпочато наукову роботу над створенням публіцистичного збірника «Український шлях». Цю справу заможували під час перебування в Українському аліансному університеті в Німеччині вчені з Львова, Тернополя та Івано-Франківська.

Велика родина

На відзначення століття поселення українців у країні Кенеді Листу і Торонто збиралася відомо родина Вєлєшуків. Вони прославляють тим, що налічує в своєму складі більш як сім поколінь. Усі вони відчували свій родовід від Теодора Вєлєшуків, який прибув з України до Кеніди ще в 1897 році.

Передано в номер

«МІСТ» ДЛЯ СНД

Чехо-Словацька, Угорщина і Польща можуть стати найпридатнішим «мостом» для розвитку відносин між США і Канадою. Таку думку висловив на сторінках газети «Вашингтон пост» колишній помічник президента США з національної безпеки 36-річний Бєжєзінський. Він зазначав: «Українам потрібно твердо розпоріти економічні зв'язки з Росією. Росія треба нехотіти не намагатися поконтинуї розпочати навування над Україною». Бєжєзінський наголосив також, що Заходо потрібно уникати й дєгматичніх світозач економічних порад. Там він вказав цілком нецелісвідомі і навіть шкідливі «поради» про повне розривання зв'язків з Росією. «Якщо держава владість погана, а в деяких випадках вона може стати єдиним виходом на досвід, тривалий, — пише він, — Змішана на економіку може бути стабільнішим і соціально конструюваним рішенням, особливо в країнах, які зазнають нестачу капіталу».

ПОРАДИ БЄЖЄЗІНСЬКОГО

Фотофакт

Колією до кращих перукарів Ногорода записувалися а чергу за тєждєм, а нині воли сидять без роботи. Ознайомившись з новим прєйскуратом, більшість чоловіків втратили бажання йти до перукарів. Ціні ж бо дєржєдє, а не «кукуєтєсь».

Отже домагаються дитачам сумувати...

Зішнок

ТАР — ТАРС.

зані зі святкуванням цієї да-
ти».

Наприкінці минулого року цей класичний музичний твір для дітей знову звучав на сцені районного Будинку культури в галицькому містечку Городенці. Цього разу по-ставили оперу директор місцевої музичної школи Ігор Іванюк. З цією роботою автори і приїхали недовго до Києва, де показали її для своїх столичних ровесників у Республіканському громадському культурному центрі та в Паладі школярів. Звучав оркестр, співа-хор, приваблювали декорації... Та, мабуть, найбільше зацікавлені слухачі викла-кали свої судження, які ви-сунували партії Ліщинів-сестрич. Вовчина-Братина, Ра-

ковитя й над показом. І ще більше — над есценічним малюнком того чи іншого образу.

Складна в Лісенковій опері й оркестрова партія. Тоді довелось залучити до оркестру й викладачів музичної школи.

— А хто взявся фінансувати таку подорож до Києва? Там п'ять тижнів, коли така дорожня?

— То справді було майже. Во доводилося тут й таке: «Нащо мені діла ваша опера». І дуже прикро, що сто років тому українські інтелігенти розуміли «нащо», а дещо теперішні — не розуміють.

І все ж такі здебільша-го ми відчували підтримку

НА ЗНИМКАХ: діти з Тижнівці, які бунув зай-вті у виставі «Коза-дереза» в 1892 році; Володи-мир Шугевич; сучасна постановка опери поетичним істориком Володимиром Тетеруком

На перехрестях культур

кі славнісінькі дівчатка»

псеадо.

мнову до тинир
своїх
книж
аля
ти в селі
славни-
х і Лісен-
ку. А все, що
було до того,
то, мовляв, менш-
шартівне,
тим паче, коли
заснавало
«каціоналістичного впливу».

Саме так відгукнувся
сто років тому
Микола Лісенко
про дітей з галицького
села Тижнівці

ку. А все, що було до того,
то, мовляв, менш-
шартівне,
тим паче, коли
заснавало
«каціоналістичного впливу».

Про цю постановку зага-
даю два роки тому. З допо-
мою художника Дмитра Про-
нича. Тоді ж голова правлі-
ня Українського фонду ку-
льтури Б. Олійник звернувся
з листом до Івано-Франків-
ського обласного, у якому,
зокрема, зазначено: «До Ук-
раїнського фонду культури
надіслав пропозиції від ак-
тивістів с. Тижнівці з про-
ханням відвідати до ювілею
В. М. Лісенка з допомогою
учнівської і сільської молоді
постановку дитячої опери
«Коза-дереза», а також про-
вести там інші заходи, пов'я-

на-неборана і, значаючи, Ко-
за-дерезу. Усіх як у справ-
ній опері. Зісказав, що люб-
тельському рівні. Але ж не
факт, що шкільні прива-
бляють класична музика, що
воли титануть до неї, як до
свого духовного першопоча-
ту і таким чином глибоко пі-
знають джерела національної
культури — і тішуть, і об-
надіють.

Після однієї з вистав я
зустрівся з І. Іванюком.

— Сказку відверто: я не
знав про цю давню тижнів-
ську постановку «Коза-дереза»,
— почав Ігор Батенко.
— Хотіли з дітьми поставити
оперу вистави. І «Пана Ко-
за-дерезу», і «Бджілку»... А го-
рік набрав дітей з Тижнівці
для участі в «Козі-дерезі».

— Чи були якісь трудно-
щі?

— А де без них обходять-
ся. Адже діти не мають му-
зичної відготовки. Отже до-
водилося багато з ними пра-

Українського фонду культу-
ри. І Івано-Франківського
обласного, який зі сво-
го скромного місцевого бю-
джету виділяв для нас інста-
тичні марболовані. А Тижнів-

ський кологос імені Т. Шев-
ченка залучав за оркестр
автобус, який ми їздили до
Києва.

Знайдомос: як правило, в
наших селах очікують при-
їзду артистів зі столиці. А
тут мавмо рідкісний випадок,
коли сталося навпаки.

І добре, що так сталося.
Але вже на початку літа са-
мі Тижнівці прийматимуть
гостей з усієї України. Тут
відбудеться велике містеч-
ко свято, приурочене 150-

річчю з дня народження
М. Лісенка і 100-річчю міс-
цевої постановки «Коза-дерези».

А в хаті, де жила ро-
дина Шугевичів, мають на-
мір створити музей історії
села.

Володимир
КРАСНОДЕМСЬКИЙ,
оглядач «Голосу Украї-
ни» з питань культури.

Фото з архіву та
Сергія КОВАЛЬЧУКА.

і раз у я
е знаю,
Всі ін-
а, опер-
мі, ка-
завни-
их?
сказ, що
бо бо-
о жит-
орсь
сотях
Хомі»,
«Оста-
ава по-
ає і по-
і ності
Колі
всьом
пінку
дід час
і дис-
у, яку
зугли
ганці»,
ювали-
од для
дід, як
зброю
одять-
а бос-

Відомі: Мені це невідомо.
Замітати: Чи знаєте ви
командири повстанських за-
гоів «Остала», «Хому»,
«Шелеста», «Гонту»? На-
висті їхні привади, мена, мі-
сцеві надоконені і звички во-
ни родом.

Відомі: Мені відомі ті-
льні їхні псевдоніми.

Замітати: Що ви знаєте
про міське кореспондент-
ство «Орион»?

Відомі: «Орион» пра-
цював у сотні командирів
«Бортіка». Пізніше ми з
ним обслуговували сотні ку-
рив «Остала». Привади
його я не знаю. Ми назива-
ли один одного по псевдо-
німах.

Замітати: В яких ор-
ганізаціях ви ще служили, крім
УПА?

Відомі: Я служив тільки
в УПА, де був військовим
кореспондентом.

Будуючи суверенну Україн-
ську державу, ми повинні
знати справно історію свого
народу. Всім, без купур.

Богдан БЕРЕКЕТА,
власний кореспондент
«Голосу України»,
Волинська область.

ЩО ЗАСВІДЧУЄ «ОЙКУМЕНА»

Кожен художник «з аути» знав: пробитися через худ-
раду — не одне, що через голосу перестрибнути. А без
злого спробі виставити в салоні чия галерея.

Поступово час змінювався. Відкривалися додаткові еко-
номічні кошти, пробуджувалися арт-бізнес. От і дивні дивни
в столиці України відкрилася ще одна картинна галерея.
Після української художньо-комерційної відділу «Ойкумена»,
що діє при фірмі «Ізопор».

Оглядаючи виставку, я розмовляв з художниками і
думав, як же мабуть «не-
формального» мистецтва в
Україні? В останні місяці
жизні у світі поглинає на по-
лотні змешиває. Це мотивує
економічним спадом вироб-
ництва, нестабільністю, у
нас же, навіяли, ціни на
картини постійно зростають.
Як, зрештою, на побутові та-
вари. Плати кризу виробни-
цтва збільшують ціни на
картини, що знову історично. Во-
ни й стають споживачами
духовної продукції. Проте
робіти оптимістичні прогно-
зи ще рано: покинемо — по-
бачимо.

Відділ «Ойкумена» заре-
жувався в 1988—1989 роках,
був одним із перших в Ук-
раїнській картинній галереї
художників, які з тих чи ін-
ших причин перейшли на
«вільні хліби». Різні на-
прями та рухи збиралися тут —
від постатистичності до
традиційних мінімалістів. Раз,
а то й двічі на місяць їхні
роботи виставляли в різних
залах.

Через деякий час про їх
популярність дізнавалися за
рубежом. Здавалося, про-
гра зроблено паралельно з
офіційними структурами в
республіці наразі! Почали
з'являтися подібні комерцій-
но-художні об'єднання. Та на
зміну ідеологічному диктату

прийшов економічний. Сьо-
годнішній «Ойкумена» нагадує
станомітні багатих подібних
закладів арт-бізнесу.

Нинішня державна політи-
ка щодо культури передба-
чає насамперед оліну «офі-
ційних» структур культури:
творчих спілок, об'єднань
тощо. Решта ж — ставити
в один ряд з комерційними
підприємствами і відповідно
оподатковувати. Незалежно
від роду діяльності: реально-
веш «поруху» чи організо-
вувеш художній галереї або ви-
ставно-продажні художніх по-
лотен. Розміркують самі:
майже половина копійки з
кожної проданої картини йде
в держбюджет. Інше ж тор-
гувати за валюту, то на роз-
воток підприємства залпна-
тиметься десята частина над-
ходжень.

Логіку законодавців зро-
зуміти можна. Поки є попит
на картини, збагачуватиметься
бюджет. Та треба не за-

бувати, обираючи митця, ми
даємо поштовх зворотному
процесу в мистецтві, коли
людини починає «калітати»
на халтуру, щоб видати від
і заробити. Привітає, на-
жаль, маємо доволі, зокрема
роботи «від Петрівки», що
блискавично йдуть за валю-
ту, хоча не мають художньої
ціності.

Це призводить до впро-
вадження справного мистец-
тва. І не художники тут вини-
ні. Ванкани більше заробля-
ти притаманне кожному людині.
Тому збереження й роз-
виток мистецтва «неофіцій-
ного» неминуси без захо-
нених життів, без здійснення
розумної фінансової політики
щодо них. Ставити їх в один
ряд з шапкозливками просто
нестіжно. Навіть згубно; на-
мисто сиріятиме соціальна
прайде звичайна сірпнина.

Володимир ТЕТЕРУК,
спеціальний кореспон-
дент «Голосу України».

Митний бартер

НАВІТЬ місцеві чопські митники, які багаторо на що тут надивилися, від такої видювища захопило придкиувати язиками й пошача сирини хитали головами, моваля, як у людей щидиматься рука вивозити таку крису на продаж.

Це була лише частина вивезення з підвального складу митниць речей. Понад сто років величезні постоастних і складаних дорожніх, оздоблених бісером і окладами з емальованих медальйонів, Еврословенські хрести, Біблія 1630 року двома мовами — івритом та латинною, часослов XVIII століття давноруського. Унікальні старовинні серпичи, можливо, автори рук майстрів славнозвісних шкіль Страдіварі та Гварнері. Наовні серпант митниці століття знаменитих Мейсенської фабрики і Петербурського Імператорського заводу. Різоманітних форм шахових ручок робітників, каміни годинників, ритуальна зброя, нагороди, монети.

Странно подумати, що нині б не пильність і сумлінність митників, прикордонників, працівників Служби національної безпеки, то ці історичні й культурні реліквії могли називатися покинуті нас у тайниках контрабандистів та у валізах порушників митних правил.

Але про справжній розмір трагедії дізнаємося, коли порівняємо ці речі з тією контрабандою, яку нинішні ввозять в Україну. А це годинники, парфуми, джакси, газові пістолети й балачки, парфуми і, звичайно ж, відсподруччя — «крути» порнографія, бобовини — зразки насилья і «відкин-стріхті». Подумки намагаєшся покласти на шаляки терези здорового глузду святій лия «Ангела Міхала» чи «Борхана Чернівецької», з одного боку, і маслі привиди порнозріної «жикитового» ривня — з другого. Оце такий «бартер»!

Невже, питаєш себе, з таким обміном «маж на маж» ми сподіваємося вивудувати нові українські світлині? А якщо й сподіваємося, то що в них покласти на місце портретів «основолодженців» та «деяких батьків»? Невже портрети «сєк-бємб» і «Гєм-бє», з натовістю сивих чинів козацьких шаблєв из стілах — газові пістолети? Свасті, мовля, як відомо, порочить не знає.

При цьому треба зваяжити, що вивозять останні крхиті наших національних реліквій, витинатків, які колись перетворились на символ «європейського мітлого» останні зерини обійзжє. Все, що можна було, вивезли в недавні часи, а тепер залишилося робити майже безперешкодо. Очевидно, тодішня затежєна на ідеологічних шорами держава вважала, що чим сильніше ми покладемо на культури цінностей, тим оперативніше здолаємо «чоп», і чим ширше розгортаємо «речі царської рококо», тим надійніше покладемо пам'яті про «чужий» дореволуційний лад.

Сьогодні ми вже не такі скромні, але й не надбато помудрилися, якщо вважємо, що тих, хто наживався на цьому циничному «бартері», вивозити нові дореволуційні реліквії, зокрема, прийняття нових митних правил.

Ще не встигла забути нас «деградация» не берусь контрабандна справа (спро-

ба вивезти за кордон 43 ноня), як з'являлася нова. Місяць тому чопські митники виявили у вагоні поїзда «Москва — Белград» старанно замасковані під вуїля панетти з 41 нонюю.

І контрабандисти, і митні інспектори чудово знають тайники, де перевозяться заборонений товар, адже конструкції вагонів майже не змінили. Отже, що нині перешкоди, чому поганаєти. Частіше на ноні, як кажуть, митники, особливо коли мають «наводню» від спецслужб, сотні людей. Торк воні що одиваєть разів за тримаєли йоні і тринаєть — ініці національній реліквії. Бувають на ноні і зловисні ноні, особливо під час нашого «всенародного» геидлярського памонішєна за ноні. Уваїть собі буда-пєнський поїзд, поклаєна пасажирів якого виваєть від нас на постієне місце прожикання, — ділиєся зі мною

цей розрахунок справдиєтєся. Бачиш лише затримані у двоєх пасажирів іхні «жикитові» речі, не вивези до деклаєції.

Сьогодні вивозили по скрипці унікальної старовинної роботи, шахи і записку нижку-годинник зі словової істєки, для старовини обійзжє, унікальний каовний набір, набір для крошоуні і цукорикю. Все це, за свідченнями експертів, може прикрасити експозицію будь-якого музею.

Звичайно, в такий спосіб вивозять дилетанти. Проблема і контрабандисти-антиквари роблять ставку на справжній тайники, на свої гроші та кашу білєтє. При цьому воні в крашоуні становищі, аїж ті-ж нєрєбєзєсємєни. На чопській митниці з'являються собєки, накупорєвані на виявленєя наркотикю. І тільки торк митники затримали відвічє більше позаторєшєного марихуєна, гашишу, а, як

I. ЦИНІЧНИЙ «БАРТЕР»

думками старший інспектор митниці Михайло Дулак. — На верши поліції куди воні кладеуть дошки і аж до даху завантаєні йє валізами. А у вагоні 36 пасажирів і два привиди. Мєє заваданєя. На вивізєні документи, декларації, звірити валюту, з'єсуєвати спірні питання і, звичайно ж, перевірити валізи та шаовєки. На все це відводять близько двоєх годин, доки залізничники мияють вісі вагону ка вуачи...»

Спробуйте в такому авіаційському столотворній серед безлічі речей домашнього значіння припинити, чи сподоби, скільки, ось ця звичайна на перший погляд поплєничка — художєне литєво минулого століття. При цьому інспектор знає і морює яка чєкає на нього в разі переростаєня його сумнінь і рішення затримати рєч. Тобто складаних відмінних документів, доучєня до партії таких ваїєв, речей, щоб тоїти своє слово сказали заповреїєні з Ужєгородського крєпєстєного музею експєрти.

На це й розрахунок... А ратом інспектор втєлоєно маєє рукою... Не берусь стєрєжувати, як чєсто

відомо, на антикваріати нашч чотиринюї друзі «не розумієтєся».

При чому тут наша бідність — пояснювати не потрібно. Той же провівєний вагон, який колись жєбєрєни «на чєй» на внутрішній дієнях, сьогодні за один за кордонний рєкс мєє «заробити» відразу сотні доларів. Отож дєнє з нїтї не втрачають нагоди. Стєрєжувати, до ті самі чотирі десятиєи, приховані у вуїльєому відбєку вагону, чи яку чую контрабанду в інших, особливо важкодоступних місцє-тайниках закладають пошєхметрами бувалєні митники. Виктор Ходєвський, казєчка для дилетантєв. Спеціаліста знають, що все це переважно робитєся не нашчєдирує, а на кошу, а грунтоєно й надійєно в місцє відстоєно вагонєв.

Немєлоєно, як поклєдомєя заступник начальника митниці Виктор Ходєвський, одну таку групу викрито в Бувапєчєні. Тамтєшєні залєзничники і пошєхметєські нєсторєжило нєстєжєни наших провівєників на дієнячє митня ваїєв. Забєвичєні поліцію, землєчєни із СІД зинєли до вагону забєрєжєнадуєся й озєбєлієно мо-

депутатів, як стало відомо при обговоренні митного кодексу, також дємо з того дієшоу. Тому в розмові зі мною митники обговорюєні, як депутати могли підозрювати їх у хабєрїчєні, не наводєчи при цьому конкретних доказів.

Але навіть якщо народні обранці так факти й називали, то ж як мудро вони вчинили, чи по-державному, не дозволяючи митникам хоч тєчасово, у вигляді експєримєнту, відрахувати для власного облаштування один відстоєк чи яєусь частку цього відстоєку від прибутку, що вонє дають, державі? Адже проти корупції і хабєрїчєня цивільнований єніє знає одну «протєгєтуру» — суворі закони в парі з високим матеріальним забезпєчєнєм державних чиновників, які боїєтєся втратити роботу.

«Торк митниці перєпустєли з 1 мільйонєв 220 тєчєх чопських», — дієлиєся в розмові зі мною пєчєвичний Юрїй Шлєхтє. — Мє далє державєні 1 мільярд 200 мільйонєв карбованєв» прибутку. Але що з цього маємо, який стимул для роботи тих же інспекторів у виучєнні якомо бєльшєй кількості контрабанди?

Митниці в катастрофічєному становищі. Скажємо, на постєу «Гєсєа» єстєкала, по якій перєпусєаємо лєдєв, в аварійноєму стані. Нам не вистаєє службєвоєя при-мєщенєя, дєсєтєя митників ємають житєла. Пєслє того як стали незалежєні, не одержуємо з Москви і формєнальє контроль, а Україна йє же не має...»

Протє... Не хочу ані на грєш приписувати розєшєніє шєх митників, перєкрєсєлюєати казанє про них дєсі, аєлє... Одне слово, на лєях нє замєкає, не траєдиєтєя смєї корєєни, нєауїєнієнієпєний антєкварієт, з усього судєчи, дєє переважєно не чєрєз контрольно-пропусєні пункти... (Далє буєлє).

Анатолій БЕНЬ, спеціальний корєспєндєнт «Голосу України». Київ — Чоп — Ужєгород — Київ.

ФОТО Микола КОЗЛОВСЬКОГО.

ПІДСУМКИ ВИБОРІВ

ДО СКЛАДУ АКАДЕМІЇ ТЕХНОЛОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

Президиї Академії технологічних наук (АТН) України повідомляють, що Загальними зборами АТН України, які відбулися 20 лютого 1992 р., до складу АТН України обрані:

Дієсний членкині (академіки) за спеціальностями	
Горюхінський Олександр Володимирович — фізико-хімічні науки	
Бар'яттер Віктор Григорович — матеріалознавство	
Савицький Віталій Петрович — —	
Васильєв Володимир Вікторович — технології в енергетиці	
Карп Ігор Миколайович — —	
Бугаєв Анатолій Олександрович — технології в машинобудуванні	
Борисовський Володимир Рудольфович — технології біогарварії, харчової, переробної та легкої промисловості	
Жуковський Едуард Іосифович — —	
Колтунов Віктор Андрійович — —	
Борисовський Володимир Захарович — технології в будівництві	
Гавриленко Микола Мефодійович — геотехнології	
Ермачев Валерій Миколайович — —	
Ефремов Ернст Іванович — —	
Бермєда Євген Роканович — соціально-економічне управління технологіями, підготовка та перепідготовка спеціалістів	
Члехами-кореспондентами за спеціальностями	
Амтан Беніамін Науумович — інформаційні та телекомунікаційні технології	
Гриценко Володимир Ілліч — —	
Долово Олександр Георгійович — —	
Клименко Віталій Петрович — —	
Крючків Андрій Андрійович — —	
Оленко Володимир Михайлович — фізико-хімічні технології	
Лисенко Володимир Сергійович — електроніка і радіотехніка	
Резнік Іларі Михайлович — —	
Тоєнко Віталій Георгійович — —	
Григор'єв Микола Іванович — матеріалознавство	
Жаданенко Михайло Львович — —	
Лінарченко Володимир Олександрович — —	
Слусарчук Віктор Захарович — —	
Шумілін Володимир Сергійович — —	

Ерошенко Валентин Андрійович — технології в енергетиці	
Юхимчук Станіслав Олександрович — —	
Зербунський Олександр Васильович — аридуобудування та меліорація техніки	
Курочкін Вадим Іванович — —	
Мелебний Василь Васильович — меліорація будівництва та меліорація техніки	
Осінський Володимир Іванович — —	
Сагалович Владислав Вікторович — —	
Синьков Михайло Вікторович — —	
Назаренко Олег Кузьмич — технології в машинобудуванні	
Пісочков Олександр Михайлович — —	
Карачев Юрій Андрійович — аерокосмічні технології і спеціальні системи управління	
Серебрянський Володимир Миколайович — —	
Гудий Ігор Миколайович — природоохоронні технології та радіаційна екологія	
Загоруйко Віктор Опанасович — технології біогарварії, харчової, переробної та легкої промисловості	
Клиш Ярослав Григорович — —	
Маринченко Віктор Опанасович — —	
Рудавська Ганна Богданівна — —	
Черин Наталія Кирилівна — —	
Балинський Віктор Сергійович — технології в будівництві	
Гузь Віктор Корнійович — —	
Пілітін Володимир Нахпорович — —	
Золотаров Анатолій Іванович — технології в будівництві	
Воза Олександр Онуфрійович — геотехнології	
Амоща Олександр Іванович — соціально-економічне управління технологіями, підготовка та перепідготовка спеціалістів	
Носков Валентин Дмитрович — —	
Паскаль Олександр Іосифович — —	
Погребинський Віталій Петрович — —	
Рубан Владислав Якович — —	
Омиченко Олександр Григорович — —	
Іноземні члехами:	
Грубер Діозеф — Німеччина	
Криворучко Босад Олександрович — США	
Муїнов Нігматулла Абдуллаєвич — Республіка Узбекистан	

Фірма «Свід і К»
РЕАЛІЗУЄ

- калькулятори бухгалтерські 12-розр.
- шашпуні, рідини для укладки і кімзашовки волюса (Німеччина);
- пафрми та дезодоранти (Англія);
- картон хром-ерзац.

ПРИДБАЄ

- оптичні партії ТНС, побутової та ортехніки;
- папір, картон, леде-рин та іншу поліграфічну сировину.

ПОСЕРЕДНИКІВ
ПРОХАННЯ
НЕ ТУРБУВАТИ!

Наш телефон в Києві:
(044) 213-87-49.

Предприятие реализует
большими партиями од-
норазовые шприцы 5
см.³

Обращаться: 320059,
г. Днепрпетровск, пр.
Кирова, 98-В, с 9 до 18
часов, тел. 92-54-22.

ИНФОРМАЦИОННОЕ АГЕНТСТВО «ХРОНОС»

- менее газетную бумагу (в рулонах — 84 см, плотность 45 гр., производство Кедапского комбината) и:
  - смолу повезифирну (ТФ-83);
  - пленку повезитлангерефлетатную (ПЭТ)
  - картон обложечный (1×1 м, толщиной 1,4—1,5 мм)
  - бумагу тилграфскую (рулонная, шириной 84 см, плотность 60—65 гр.)
  - бумагу этикеточную и обложечную (плотность 120—160 гр.)
  - офсетную, плотность 80, 100 или 120 гр.
  - бумагу мелованную для офсетной печати и другую.
- Контактные телефоны:
Киев — 228-52-84,
Львов — 72-47-49 или 63-08-81

ЗАГАЙПІЛЬСЬКЕ ТЕПЛО-ТЕХНОЛОГІЧНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ЗАГРО» ПРОПОНУЄ

- Безплатна добродо «Дубнівка», яке містить макро- та мікроелементи в оптимальних співвідношеннях для всіх сортів поливних.
- Використання і упакуванні вагою 100 г не площі 5 м² дасть приріст врожаю до 20—30 відсотків, це на 100—150 карбованців при затратах лише 12 карбованців.
- Норми відвантаження — залізничний контейнер на 20 тисяч упаковок.
- У разі вивозу власним транспортом — кількість необхідна.

Якщо вас цікавлять добродо для інітив та мікродобрив для городних культур — зоконт в нас к!

Наша адреса: 285146, Івано-Франківська обл. Коломийсь-
кий р-н, с. Загілля, ЕТТП «Загроз».

Телефон: 2-85-42; 2-34-98 (м. Коломия).

ОБ'ЄДНАННЯ «УКРАГРОЛЕГКОПРОМСТРОЙ» ПРОПОНУЄ

проекування, виготовлення, будівництва:

- зимових та павікових (весняних) теп-
лиц промислового призначення в комп-
лекті з електроварними трубами.

- площі теплиць від 0,5 до 6 га;
- овочесховищ, місткості яких від 50 до 1000 т зберігання;

- теплиці індивідуального призначення (садові), фермерські теплиці, площі яких від 20 до 2000 м²;

- відгороджувальні панелі типу «Сенд-
віч», оцинкований профнастил;
- збірні модульні будівлі (споруди)
сільськогосподарського промислового при-
значення, площі яких від 500 до 5000 м²;
- товари народного призначення (гара-
жі, бетонозмішувачі, ворота тощо).

Наша адреса: 255020, м. Бровари Київської об-
ласті,
вул. Гагаріна, 22, тел. (044-94) 5-25-63, 5-33-78.

Ищем грузуку термо-
пластмассовых 63-125
см³ с оснасткой и мате-
риалами заказчика.

Справки по телефону
(04467) 539-13.

Наш адрес: 256110,
г. Переяслав-Хмельниц-
кий, ул. Петровского, 34,
завод точного машино-
строения.

Дубнівський завод гу-
мотехнічних виробів має
можливість відпустити
для підприємств, устано-
в і організацій у необме-
жених кількостях металеві
кринки для консервуван-
ня по ціні 2 КРБ. 30
КОП. ЗА І ШТУКУ.

Звертатися за адре-
сою: 265100, м. Дубно
Ровенської області, вул.
Дзержинського, 59.

Футбол

ПЕРШІЙ МЛІНИЦІ НЕ НАНІВЕЦЬ

Так вважася заслужений майстер спорту Володимир МУНТЯК, який у Федеративній Україні відстоював за проведення турніру вищої ліги. І аргументує своє твердження так:

Якщо поглянути на результати першого туру чемпіонату України, то ми не побачимо результатів, які б свідчили про велику перевагу однієї команди над іншою. Показують майже рівнозначні результати в Олесь «Чорноморці» з «Карпатцями». Господарі — фаворити змагань, команда колишньої всеосяжної анімації ліги, гості — представники буферної зони. Але цей тандем показав багаторазово, що треба забути про вчорашній табель про ранги. Сьогодні в українській футбольній лізі, і до кожного її учасника слід ставитися з повагою. Так-от, одесити, пропустивши м'яч, швидко надолужили програме й поклали пера. Має бути, моряки подумали, що справу вже зроблено. Але львів'яни, які завжди славилися не тільки гарними кондиціями й технікою, а й доріжним характером, встановили рівновагу.

Господарі вийшли з поєдинку у Києві. Не треба говорити про те, що кияни перебувають не в кращому настрої після невдачі в матчі з армійцями. Але команда змогла зібратися на першій грі чемпіонату і показати достатньо приємний футбол. Дуже старалися й харків'яни, які не пішли з поля без гола.

Але особливо анділю поєдинку у Запоріжжя між «Металургом» і доменівцями «Шахтарем». І не тому, що був на ньому комісаром. Обидві команди, відповівши до збіжності й загострюючи якимись жорсткістю, показали гру достатньо високого рівня. Тренерам не треба було особливих настанов і футбольних тактик. Останні дуже серйозно поставилися до одержаного завдання.

Сьогодні гри був достатньо інтенсивною, тому велика кількість вболівальників, яка прийшла на стадіон, не нудувалася. В першому таймі акцентували, як голилися, був «Металург». Запоріжці біль-

ше володіли м'ячем, прагнувши весь час атакувати. Це й принесло їм успіх. Гости бачували гру від оборони. А от після перерви мені здалося, що гравці «Металурга» дещо стомилися. Пильнували не всі й звисали з очей активісти, які вони демонстрували протягом першої 45 хвилин. «Шахтар» являв собою активну атакувачку дії і десь під завесу матчу віддавалися. Хоча господарі мали можливість вивирити перемогу, але Дуліну не скористався вигідною позицією.

Досить утєвено проіграв матч з армією з Києву Андрій. До речі, і у інших зустрілях суддівський корпус «прокоїв» не має. Що ж, до чемпіонату, як бачимо, досить високо увага, і це пристою. Сьогодні ж гра тривати матчів вже другого туру.

«Чорноморець» (Одеса) — «Карпати» (Львів), 2:2 (2:1). Суддя В. Ринко (Хмельницький). Голзи: одесити — Сан 27'; тесесіоні (39); у львів'ян — Кузнецов (24), Толочко (67).

«Спартак» (Миколаїв) — «Темп» (Шахтарів), 1:0 (0:0). Суддя О. Балашов (Харків). 8000 глядачів. Голзи: одесити — Сан 27'; тесесіоні (39); у львів'ян — Кузнецов (24), Толочко (67).

«Спартак» (Запоріжжя), 2:0 (0:0). Суддя О. Стоян (Алчевський). 2000 глядачів. Голзи: Шахтарівці (58), Волков (77, з пенальті).

«Шахтар» (Донецьк), 1:1 (0:0). Суддя В. Архип (Сімферополь). 8000 глядачів. Голзи: господарі — Селезнев (38); у гостей — Рєзников (78).

«Дніпро» (Дніпропетровськ) — «Зоря» (Луганськ), 2:0 (0:0). Суддя І. Яременчук (Київ). 2000 глядачів. Голзи: Закарпатці (38), Лебедєв (54).

«СКА» (Одеса) — «Нафтовик» (Остятин), 0:1 (0:0). Суддя І. Яременчук (Київ). 2000 глядачів. Голзи: одесити — Сан 27'; тесесіоні (39); у львів'ян — Кузнецов (24), Толочко (67).

«Дніпро» (Київ) — «Металіст» (Харків), 2:1 (0:0). Суддя Л. Ринко (Хмельницький). 2000 глядачів. Голзи: у киян — Гринциш 23'; харків'яни — Прескотт (33).

«Ворскла» (Чернігів) — «Кіев» (Чернігів), 2:1 (0:0). Суддя І. Хобин (Хмельницький). 2000 глядачів. Голзи: у чернігівців — Мінтємов (63); Полтавці — Мінтємов (63).

«Прикарпаття» (Івано-Франківськ) — «Волон» (Львів), 0:0. Суддя О. Литвиненко (0:0). 2000 глядачів.

Виктор БРАНІЦЬКИЙ.

тоду у реанімації. Методу, який з усієї України прийняв тільки Київ. Чому? Головною причиною цього явища вважалося пояснити: бо хотіли збільшити зарплату, підвищити інтенсивність праці, поліпшити якість, мало не проголосили слово «продукція».

Усе змішалося під карозом часу і простору. Ніяк не у медичній і гості, а з червоного злочина — одного із засновників британського методу в колишньому СРСР. І мені особисто переконливо, що взаємозв'язки і взаємозамінність припадають до людини і будувати і нічого складного з нирковою системою не мають. Даремно. Воно про як взаємозамінність може йти мова у реанімації? Нирки розв'язали проблему червоним, так що одні з них не бачать тяжкими? У реанімації, які несуть персональну відповідальність

ВОНИ ВИЙДУТЬ НА ПОЛЕ

«Букшанна» (Чернівці)

МАЧАЛИНКИ КОМАНДИ — Воронцов Володимир. ГОЛОВНИЙ ТРЕНЕР — Юхим Шкопанич. ТРЕНЕР — Богуславський Валерій, Пашенко Олександр.

ВОРОТАРИ: Цитин Володимир (1966), Кравчак Ігор (1966), ЗАХИСНИКИ: Гіт Юрій (1962), Мазин Юрій (1961), Соболев Сергій (1963), Марков Віталій (1968, з «Динамо», Сніг-Пєтербург), Русак Іван (1966), Войтук Олександр (1965), Мустафаєв Асан (1965, з «Динамо», Сухумі), ПІВЗАХИСНИКИ: Кислов Олександр (1968), Шевцов Леонід (1963), Жирова Андрій (1971, з «Динамо», Сухумі), Алістрєєв Валерій (1973), Задорнов Василь (1962), Баранов Лев (1970, з «Динамо», Сухумі), Іванов Олександр (1973). МАПАДУЮЧИ: Фінель Борис (1968), Кречин Євген (1969).

В. Мінтємов (1972, з «Динамо», Київ).

«Волон» (Львів)

МАЧАЛИНКИ КОМАНДИ — Барановський Анатолій. ГОЛОВНИЙ ТРЕНЕР — Марквич Мирон. ТРЕНЕР — Дачун-Станіславський Юрій.

ВОРОТАРИ: Бурч Михайло (1960), Гайдук Андрій (1972), ЗАХИСНИКИ: Поповий Іван (1961), Антоненко Володимир (1958), Фаруков Олег (1963), Поліщук Анатолій (1967), Карімов Ігор (1969), Куксєєв Сергій (1973), Толочко Дмитро (1966, з «Копос», Нікополь), ПІВЗАХИСНИКИ: Зуб Роман (1967), Сукма Микола (1964), Фадєєвський Андрій (1968), Шульга Геннадій (1963), Богусов Сергій (1973), Маврин Рустам (1971), Бочко Леонід (1968), НАПАДАЮЧИ: Дідух Володимир (1962), Мозолко Володимир (1964), Філоненко Павло (1963), Плотко Ігор (1966, з «Копос», Нікополь).

ТІЛЬКІ РЕЗУЛЬТАТИ

Баскетбол. Чемпіонат України. Виграє Київ. Чорнобиль, «Будівельники» (Київ) — «Динамо» (Дніпропетровськ) — 87:52, 84:62, СКА (Київ) — «Спартак»

(Луганськ) — 89:85, 72:75.

Хоккей. Перехідний турнір. «Динамо» (Львів) — «Спартак» (Київ) — 2:1, 7:2.

Голос України

Газета
Верховної Ради
України

Головний редактор
Сергій
ПРАВДЕНКО

Редактори:

Анатолій ГОЛОВЕЦЬ
перший заступник
голова редактора
Олександр БІЛИК
заступник головного
редактора

Олександр
ЕМЕЛЬЯНОВ
корреспондент
АІН України

Володимир
КРАСОДЕНСЬКИЙ
опісля, завідувач
відділом культури

Леонід
САМБІЛЕНКО
заступник головного
редактора

Ворис
СІДОРЕНКО
заступник головного
редактора

Анатолій
СОЛОМОНСЬКИЙ
редактор відділу
корреспондентської
мережі

Віталій СУДА
відділу
відділу
відділу

Віталій СУДА
відділу
відділу
відділу

Віталій СУДА
відділу
відділу
відділу

Віталій СУДА
відділу
відділу
відділу

Віталій СУДА
відділу
відділу
відділу

Віталій СУДА
відділу
відділу
відділу

Віталій СУДА
відділу
відділу
відділу

Віталій СУДА
відділу
відділу
відділу

Віталій СУДА
відділу
відділу
відділу

Віталій СУДА
відділу
відділу
відділу

Віталій СУДА
відділу
відділу
відділу

Віталій СУДА
відділу
відділу
відділу

Віталій СУДА
відділу
відділу
відділу

Віталій СУДА
відділу
відділу
відділу

Віталій СУДА
відділу
відділу
відділу

Віталій СУДА
відділу
відділу
відділу

Віталій СУДА
відділу
відділу
відділу

Віталій СУДА
відділу
відділу
відділу

Віталій СУДА
відділу
відділу
відділу

Віталій СУДА
відділу
відділу
відділу

БІЛЯ ПОСТАННЬ ПОРОГА

Реанімації — остання, хто бореться за життя хворого, навіть коли здається, що він помер. Тому важливо знати, що допомога від мови реанімації. Проте — трагічно, Юрій Іванов, лікар відділення анестезіології й реанімації міської лікарні № 25 відмовив у амбулаторію, коли його попросили судити відділення.

Хворий не помер від болюшого шоку, але справа набрала розголюсу. І адміністрація оголосила про камію позбавити реанімації належної надбавки до місячного зарплати. Ті — у профспілковий комітет райком об'єднання мовля, Іванов винний, його і притягують до відповідальності. Але що може відповісти? У реанімації методу своєї знання. Так у черговий раз постоє питання про доцільність використання бригадного ме-

Діючі гри на волі.

Фото Микола БОЧКА.

«Citol»

за життя людини!

В ординаторській явля чл, нолі з операційної, де щойно ретували, осомовили із снітного зловатора (на операційному столі вел рівні), завітав Геннадій Ляльков. Умовляючи, присів до столу. Прислухавшись до розмови, тільки рукою мхнувся:

— Нам радять ривитися на Федорина мовля, там такий операційний метод. Але там, даруйте, відловлю, номі, потерпає техніка. Нам «юстоміч» Федорин — не до зросту. Інститу роздобути б... Старому Гіпкрату в поганому сні не привидіє всь б наш спосіб життя. Цілкомово — між двома операційними столами. Людина з розкритою черевною порожниною, а ти безпородний! того несе, інше вийшло з луду... Бескулков, казав Гіпкрат, малю керувати Со. вість і Знання. Правильно. Та за наших обставин запро-

пують зайву сотену — то сяєння, що бригада — це дурниця!

— Я знам, — побибав в Лялькову. Во, нічого я маю про бригадні форми організації праці. Не вони до тріпоті, заперечую їх у сфері істинних, до яких віднося і медичну.

І треба ж таке. М. а щика висто розглядає керамічні горщики з особистим клеймом старовинного майстра. А самі так привиділи хваляться за спину один одного, що уникано відповідальності навіть тут, біля останнього порога. Хоча саме тут велико антигеному дивувати, а що професіяну прайдати заперечувати в суді. Чи в Міністерстві думають Іванов? Чому ж про це запитують саме на Міністерство охорони здоров'я озирнувшись киянські спеціалісти, вирішують питання бригадний метод в реанімації чи відмовлятися від нього. Так уже звикли...

Сергій ВЛАД.

Київ.